

INFORMACE PRO ZÁKONNÉ ZÁSTUPCE K SOCIOMETRICKÉMU MAPOVÁNÍ

Sociometrické mapování je poradenská služba, která je realizována z podnětu školy či zákonných zástupců žáků dané třídy. K realizaci šetření je nutné zajistit souhlas zákonných zástupců s uskutečněním sociometrického šetření. Žák, jehož zákonný zástupce se vyjádří negativně, se sociometrického šetření nezúčastní. Zpracování výsledků provádí odborný poradenský pracovník. Nasnímaná data nejsou školskému zařízení k dispozici. Prezentace výsledků sociometrického šetření se uskuteční dle zakázky ve dvou liniích:

- prezentace výstupů účastníkům snímání,
- prezentace výstupů vedení školského zařízení, případně třídnímu učiteli, školnímu metodikovi prevence či výchovnému poradci, případně zákonným zástupcům.

Rozsah služby:

- 4 - 6 vyučovacíh hodin přímé práce s třídním kolektivem v rámci diagnostiky sociálního klimatu a při prezentaci výstupů sociometrického mapování,
- konzultace s vedením školy, třídním učitelem, školním metodikem prevence, výchovným poradcem.

Na žádost vedení školy je vypracována poradenským pracovníkem písemná zpráva ze sociometrického mapování, která obsahuje následující položky: průběh diagnostiky sociálního klimatu, cíle, použité metody, dílčí výstupy diagnostiky, závěry a doporučení.

Cílem diagnostiky sociálního klimatu třídního kolektivu je zmapovat a zjistit:

- vrstevnické vztahy v třídním kolektivu,
- kohezi (soudržnost) a emoční atmosféru,
- nejvlivnější a nejsympatičtější žáky,
- nastavení třídního kolektivu ke spolupráci mezi žáky, schopnost tolerance,
- vztah ke školním povinnostem, pravidlům, hodnotám,
- příčinu kázeňských problémů v třídním kolektivu.

Nejčastější důvody k diagnostice sociálního klimatu třídního kolektivu:

- problematické vrstevnické vztahy v třídním kolektivu,
- podezření na šikanizující chování,
- kázeňsky problematický třídní kolektiv,
- vyhrocené vztahy s třídním učitelem, případně jiným pedagogem či pedagogy,
- třídní kolektiv nemotivovaný ke školním povinnostem.

Základní metody a formy práce při diagnostice sociálního klimatu třídního kolektivu:

- náslech při vyučování a pozorování o přestávkách,
- rozhovor s třídním učitelem či dalšími pedagogy,
- techniky zaměřené na kooperaci (spolupráci), rozehrívací techniky,
- standardizované či nestandardizované sociometrické techniky a dotazníky.

Pracovník PPP po ukončení služby poskytne vedení školy závěry šetření, doporučení a případné návazné služby:

- intervenční program se třídou pod vedením odborného pracovníka PPP,
- metodické vedení třídního učitele pro práci s třídním kolektivem,
- jiný typ služby.

Rizika, nevýhody

Rizikem této služby je nízký počet žáků, u nichž zákonní zástupci podepsali souhlas se sociometrickým mapováním. V takovém případě je daná služba nerealizovatelná, třídní učitel nemá podklad pro další práci s třídním kolektivem a jeho snaha zlepšit vztahy ve třídě může být neefektivní.

Prospěch

Prospěch této služby shledáváme zejména pro třídního pedagoga a žáky dané třídy. Třídní učitel může prostřednictvím této služby získat cenné informace o své třídě, které může využít pro preventivní práci se třídou.

INFORMACE KE SKUPINOVÉMU INTERVENČNÍMU PROGRAMU

V návaznosti na rozkrytí nežádoucích vrstevnických vztahů v třídním kolektivu PPP nabídla možnost intervenčního programu v daném třídním kolektivu, s jehož realizací škola souhlasí. Po dokončení programu bude poradenským pracovníkem vypracována písemná zpráva pro vedení školy. Zákonný zástupce má právo na poskytnutí informací k průběhu intervenčního programu a o zapojení svého dítěte do intervenčního programu.

Cíle intervenčního programu:

- předcházet a zmírňovat následky neuspokojení v začlenění do třídního kolektivu,
- přiměřená podpora spolupráce, vzájemné tolerance a dalších žádoucích kvalit skupiny,
- zlepšit komunikaci mezi žáky, případně mezi žáky a třídním učitelem.

Cíle intervenčního programu jsou stanoveny na základě potřeb cílové skupiny, tzn. třídního kolektivu a třídního učitele. Případně jsou upravovány v průběhu intervenčního programu.

Základní metody a formy práce při skupinovém intervenčním programu:

Volené metody a techniky jsou podřízeny aktuálním potřebám třídy. Zaměřeny jsou na cílené ovlivňování skupinových norem, rozvoj sociálních dovedností, rozvoj schopnosti spolupracovat ve skupině, nácvik modelových situací zaměřených na zlepšování vztahů ve skupině. Předpokladem úspěšného řešení problému je práce s celou třídou, kde se problém vyskytl nebo je zvýšené riziko jeho výskytu.

Nejčastěji používané formy práce při intervenčním programu:

- pozorování,
- techniky zaměřené na komunikaci,
- rozehrívací techniky,
- techniky zaměřené na kooperaci (spolupráci),
- techniky na rozvoj sociálních dovedností,
- neverbální techniky,
- hrové techniky s prvky arteterapie,
- nácvik modelových situací.

Časová náročnost:

Počet setkání bude nastaven dle potřeb cílové skupiny a možností školy. Program bude probíhat v rámci vyučovacího procesu za přítomnosti třídního učitele v prostorách školy.

Prospěch

Prospěch této služby shledáváme zejména v pomoci třídnímu učiteli včasně řešit kritické momenty ve vrstevnických vztazích. Dalším prospěchem této služby je podpora začlenění žáků, kteří jsou na okraji třídy.

Rizika, nevýhody

Rizikem této služby je neúčast některých žáků při intervenčním programu a tím nemožnost řešit efektivně vztahové problémy v třídním kolektivu, v krajním případě také může dojít k vyčlenění žáka, který se neúčastní intervenčního programu. Jistým rizikem také může být skutečnost, že se při některých aktivitách v rámci programu rozkryjí nepříjemné a pro žáka citlivé momenty.

Pro bližší informace můžete kontaktovat odborného pracovníka Pedagogicko-psychologické poradny v, na tel. č nebo na (*mailové adresa*). Dále můžete nahlédnout na naše webové stránky www.pppuk.cz.

**Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje
a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
Teplice, příspěvková organizace, pracoviště Rumburk, Sukova 6
Telefon: 412 332 325, 775 441 289**

V Rumburku dne :

Mgr. Eva Michalinová - metodik prevence, Mgr. Renata Valová -vedoucí PPP Rumburk